

μάστιξ

Τρίτη, 9 Απριλίου 2013
10:24 πμ

Σημασία

μάστιξ, -ιγος, ή,

A. Μαστίγιο ,κυρίως για άλογα και υποζύγια, Il.5.748, etc.;

“μάστιξ λιγυρή” 11.532; ἵππου μάστιξ, Ηροδότου Ιστοριαι 4.3; λιγυρά μάστιξ “διπλή” Σοφοκλέους Αιας 242 (anap.); ὑπὸ μαστίγων διαβαίνειν , Hdt.7.56, cf.103; “τοξεύειν ὑπὸ μαστιγων” X.An.3.4.25; “τῆ μάστιγι κνάπτειν” Cratin.275; μάστιγ' ἔχων , Ag.Th.933, Phrygn.Com.36.

Il. metaph., scourge, plague, “μάστιξ Διός” Il.12.37, 13.812; “μάστιγι θεία . . ἐλαύνομαι” A.Pr.682; “πληγείς θεοῦ μάστιγι” Id.Th.608; διπλή μάστιγι, τὴν Ἄρης φιλεῖ, Id.Ag.642; μ. [Θεοῦ], ἐπι ασθενείας, Ev.Marc.5.34, cf. 3.10 (pl.); Ἀλλά : μάστιξ Πειθοῦς (ευγλωττία), Pi.P.4.219: μαστιγιον= ἡ μάστιξ.

Μαστίζομαι

Κτυπιέμαι με την μάστιγα .

Το ρημα είναι μεταβατικο. Δηλαδή καποιος άλλος με μαστιγώνει. Οι τρελλοι που θελουν α μαστιγώνουν τον εαυτο τους δεν λειπουν. Για να δηλώσουμε την αμεταβατη εννοια δηλ. εγω μαστιγωνω τον εαυτο μου λεμε αυτομαστιγουμαι. Τεχνικως δύσκολον αλλα οπου υπαρχει θρησκευτικη πιστη γινονται και τετοιες παλαβομαρες.

Σήμερα λέγεται με μεταφορική έννοια πχ. Η Αφρική μαστίζεται από την ανομβρία.

Δηλ. η ανομβρια μαστιζει την Αφρικη.

Η μάστιγα των ναρκωτικών. Ατίλας η μάστιξ του Θεού.

Χειροτονία

Είναι η θρησκευτικη τελετη με την οποια απονέμεται ενας βαθμός ιερωσύνης. Ερωνικα η λεξη χρησιμοποιειται για να δηλώσει το ξυλοκόπημα. Πχ. ΦΡ . «κατσε φρόνιμα γιατί θα σε χειροτονήσω!»

Συνώνυμα

Ἔβδης

Μάστιξ παρ' Ἰππώνακτι 9051.10

Ἀλλακτόν

Ρόπαλο, μαστίγιο και επομένως κτύπημα με το μαστίγιο, ραβδισμός 499.388

499-Εξάβιβλος

ΤΙΤΛΟ Σ Γ' ΠΕΡΙ ΠΟΡΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΒΙΑΖΟΝΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΟΥΣ

Ὁ εχων γυναίκα καί πορνεύων δια δώδεκα ἀλλακτῶν σωφρονιζεσθω' καί ὁ μή εχων δέ καί τη αὐτή αμαρτία περιπίπτων δι εξ ἀλλακτῶν σωφρονιζέσθω.

Σκοπεινή ετυμολογια . Ορισμενοι το αποδιδουν στο αλλάγιον (βαρδια) άλλοι στο αλλαγή = σοφρωνισμος, Το αλλάγιον δεν είναι ροπαλο ουτε βέβαια και η αλλαγή.

Εγω λεω ισως από το αλακάτα = ηλακάτη= η ροκα του γνεσιματος, αφου πολύ συχνα οποιοδηποτε προσφορο αντικειμενο μπορει να χρησιμοποιηθεί για ραβδισμους (πβλ. Γιατι με δέρνεις μανα με τα αραγλειού τ' αντι, του ρίξανε με το κολουπηθροξυλο | αραμπαδοξυλο, με τη βρεμενη σανιδα, με τον κοπανο, με την παντοφλα, τη ζωστηρα, σφοντυλι κα)

Οι άλλες ερμηνειες οδηγουν στην γραφη με δυο λαμδα. Ισως από παρετυμολογια να επεζησε η γραφη αυτή αντι του αλακτόν

άλακάτα, ή, Dor. for ήλακάτη :— Dim. άλακάτιον, τό, POxy.1740.8 (iii/iv A.D.).

Liddell-Scott-Jones Greek-English Lexicon

Βούρδουλας

Ισως από το βούδορος ^{352.59 [85]}

Πβλ βούρ! =Όρμα του! Απάνω του! Βάλε μπρος! Προστακτικό επιφώνημα από τη γλώσσα των παλαιστών των πανηγυριών, των πεχλιβάνηδων. Μπορεί να σήμαινε «**αυτό που κτυπάει τους δούλους**» . Από το τούρκικο **vuřmak** ^{145.389}= ρήμα με πολλές σημασίες που σημαίνει και **χτυπώ** ^{9384.1}

Πβλ. και «βουρ στον πατσά».

Καμουτσίκι

Απο το τουρκ. καμτσί kamçi

Πβλ.

Καροτσέρη καροτσέρη

άσ' το **καμουτσίκι** απ' το χέρι

και μην το κτυπάς

Ταυρέα

Απο το ταύρος

Ιμάς

Ή μαντάρι (μαντάριον). Είναι άσχετο με το μαντάρα.

Αρχ. Παρομοιωδης φράση από τα βοδια του Αισώπου που λενε "εξ ημών ο ιμάς" δηλαδη: από βοδινό πετσά εγινε το μαστίγιο που μας δέρνουν.

Βούνευρο

Ευφημισμός αντί του βοϊδόπουτσα

Βοϊδόπουτσα

Μαστιγιο από αποξηραμενο πέος βοδιού

Βουνευρο

Το χρησιμοποιουσαν οι αναβάτες ιπων 165.219. 232

Βίτσα

Από το Λατινικο vitea < vitis < αμπελι, κλήμα < vino < οινος > σλαβ. Βίτσα

Βέργα

Από το Ιταλικό verga < Από το λατινικό virga. Συγγενές προς το **verde** = πράσινο. Χλωρό κλαδι .

Με χλωρό κλαδάκι μοιάζει το σημείο στίξης που λέγεται κόμμα, στα λατινικά **virgula** < **virga** απ' οπου και το Ιταλικο **virgola** και το Γαλλικό **virgule** = κόμμα ως σημείο στίξης. Το συνεχές κτυπημα με τη βέργα κάνει το υποζύγιο, άλογο, γαϊδούρι, μουλάρι να τρέχει. Πβλ τη φραση **Δεν τον άφησε σε χλωρό κλαδί** που ερμηνευεται πιο ευκολα αν θεωρήσουμε πως ηταν: **δεν άφησε το χλωρό κλαδί** που σήμαινε: Δεν σταμάτησε να τον κτυπάει. Η φραση επηρεάστηκε από το πουλί που δεν του επιτρέπουμε να καθίσει σε χλωρό κλαρι .

Από την ίδια ρίζα ο **βέρτζινος** = άφραγκος, αδέκαρος, πάμπτωχος, πένης **vergine** = παρθένα.^{216.84}
Πβλ. Κυρ. Ον. Βιργινία, Βεργίνα και Τραγ. «Τα δύο σου χέρια πήρανε **βεργούλες** και με δείρανε» .

Συνώνυμα : σκάπος (σκάπος cod.)· κλάδος, και άνεμος ποιός, Hsch.: cf. Lat. scapus.

Συνώνυμα

βέργα

βεργίν = **βέργα** στεφάνι βαρελιου ενώ βεργέτα = η **βέρα**, το δακτυλίδι του αρραβωνα/γαμου επειδη ήταν από ραβδο, βερ[γ]α χρυσου.(Ιδιωμα Πόντου) 137

Βούνευρον

Μαστιγιον από νευρο βοδιού (πιθανοτατα συνωνυμο με το Βούς κέρκος). Αλλα και το κτυπημα με το βουνευρο

Ανα ρ' βουνεύρων εκέλευσε τύπτεσθαι

Θεοφάνης (Φωκάς)

Και τον μεν Σέργιον ασφαλεστάτη φρουρά παρεδίδου, τούτω δήθεν αμειβόμενος αυτόν της ευεργεσίας, τον Βακχον δε δια τεσσάρων Ισχυρώς εκταθέντα βουνευροις ωμοίς εκέλευε καταξάινεσθαι.

Συμεών ο Μεταφράστης -Βιος Σεργιου και Βακχου

ωμοίς βουνεύροις τας αυτόν χαταμελαίνει αάρχας. item: ωμοίς βοννευροις τον λαμπρον κατακίζει την σάρκα.

Κωνσταντινος Μανασσης

Βέρκα(Ιδιωμα Κυπρου) 184

Παραγωγο η **ξόβεργα**, ητοι βεργα πασαλειμενη με ιζόν δηλ κολλώδες υλικο για την συλληψη μικρών πουλιων. Η αρχικη λεξη ήταν ιζόβεργα που το γιωτα της εξελήφθη ως άρθρον ~~η ξόβεργα~~.

Η γραφή **ξωβεργα** είναι λανθασμένη γιατι η λέξη δεν εχει το «εξω-» ως πρωτο συνθετικό όπως το ξωκκλήσι ή ο ξωμάχος.

Στο Βυζάντιο η βέργα ήταν και διακριτικον αξιώματος

Και δη διά νεύματος του δεσπότη ο πραιπόσιτος την κεφαλήν υποκλίνας τοις δεσπότηις, διά τής οικείας χλανίδος νεύει τῷ ὀστιαρίῳ τῷ τήν χρυσὴν **βέργαν** κατέχοντι· τέσσαρες γὰρ ὀστιάριοι τὰς χρυσᾶς ἐκ λίθων τιμίῳν ἡμφιεσμένας βαστάζουσι **βέργας**.

538 : ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤ Ο ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΣ : DE CERIMONIIS AULÆ BYZANTINÆ

Ραβδί ή Ραβδος

Ότι ή βίτσα και η βέργα.

Μπαστούνι ελαφρότερο από την βακτηρία*.

Είναι γνωστο το μαγικό ραβδί (magin wand) των μαγισσών και του Χάρυ Πότερ.

Όχι όμως και η ραβδος των Ψαλμων :

*Ποιμανεῖς αὐτούς ἐν **ράβδῳ** σιδηρᾶ, ὡς σκεύη κεραμέως συντρίψεις αὐτούς.*

Αλλά και σκήπτρο

⁷ ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, **ράβδος** εὐθύτητος ἢ **ράβδος** τῆς βασιλείας σου

Ψαλμός 44.7

(2.) **ράβδον** δυνάμεώς σου ἐξαποστελεῖ κύριος ἐκ Σιων, καὶ κατακυρίευσεν ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου.

² **ράβδον** δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών, καὶ κατακυρίευσεν ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου

Ψαλμός 109.2

Hesychius Lexicogr., *Lexicon* (Π—Ω). {4085.003} [close](#)

(5.) **ράβδοι**· καὶ τὸ σύνηθες καὶ ἡ διάφυσις τῆς γῆς, ὡσεὶ φλέβες· καὶ ὄβελοι δὲ οἱ παρατιθέμενοι τοῖς Ὀμήρου στίχοις· καὶ οἱ τῶν φοινίκων κλώνες. [καὶ ὁ βραβευτής, **ράβδονόμος**

Ἡ πατερική **ράβδος** (των πατέρων της Εκκλησίας) λεγεται και **πατερίσια** και τωρα **πατερίτσα** (με επιδραση από την υποοριστικη κατάληξη -ιτσα).

Οι πατέρες της εκκλησιας λεγονται και **ποιμένες** (με πολύ χειρότερο χαρακτήρα και συμπεριφορά από τους συνήθεις τσομπάνηδες) και αυτοι είναι κρατούν την **πατερίτσα**, που λέγεται **ποιμαντορική** **ράβδος**. Οι πιστοί είναι η ποιίμνη, το κοπάδι.

Δες και [δικανίκιον](#)

Δες επισης στο λήμμα [πίκα](#) την παραγραφο **Λίκτορες ἢ ραβδούχοι**

Μεταφορικη σημασια « θα γεννηθει η **τιμωρός** **ράβδος** από τη γενιά του Ιεσοαι»

*ΚΑΙ ἐξελεύσεται **ράβδος** ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσοαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ρίζης ἀναβήσεται. 2 καὶ ἀναπαύσεται ἐπ’ αὐτὸν πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλήs καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας· 3 ἐμπλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου Θεοῦ. οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ οὐδὲ κατὰ τὴν λαλιὰν ἐλέγξει, 4 ἀλλὰ κρινεῖ ταπεινῶ κρίσιν καὶ ἐλέγξει τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς· καὶ πατάξει γῆν τῶ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἐν πνεύματι διὰ χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβῆ· 5 καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἐζωσμένος τὴν ὄσφον αὐτοῦ καὶ ἀληθεία εἰλημένος τὰς πλευράs.*

Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσοαί καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ’ αὐτῶ ἔθνη ἐλπιούσι, καὶ ἔσται ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῦ τιμῆ.

Ἡσαΐας 11.1-5,10

*) Βακτηρίδιο ἢ βακτήριο = υποκοριστικο του βακτηρία είναι μολυσματικοί μικροοργανισμοί που χρωστουν το ονομα τους στη βακτηρια λόγω σχήματος ὅπως και οι βάκιλοι (baculus = βακτηρια)

bācūlus, i, m., *AUS. 53, 1, et bācūlum, i, n. Ov. M. 15, 655, (βάκτρον), ¶ 1 bâton : Cic. Verr. 5, 142 ; PLIN. 30, 129 ¶ 2 sceptre : FLOR. 3, 19, 10 ; CURT. 9, 1, 30*

bācūlus, i, m., AUS. 53, 1, et
bācūlum, i, n. Ov. M. 15, 655,
(βάκτρον), ¶ 1 bâton : Cic. Verr. 5,
142 ; PLIN. 30, 129 ¶ 2 sceptre :
FLOR. 3, 19, 10 ; CURT. 9, 1, 30
¶ 3 usages divers : [bâton d'au-
gure] LIV. 1, 18, 7 ; [des philo-
sophes cyniques] MART. 4, 53 ;
[des aveugles] HIER. Ep. 60, 10 ;
[fig. = soutien] VULG.

Σκύτος

Από το αρχ. Σκύτος=δερμα > σκυφος> σκούφος.

Σοπάκι

Από το τουρκικο sora = μαστούνι, ραβδί, ρόπαλο, ξύλο, χάρακας, ράβδος, βέργα, καλάμι, πλάκα.

Λουρί και λουρίδα

Ο αρχ. λώρος πρβλ. Ομφαλιος λώρος.

Οἱ δὲ ἐν παιγνίοις
εὐρισχόμενοι ἀνά εἰκοσιτεσσάρων λώρων τυπτόμε-
νοι, καὶ παραγγελίαν δεχόμενοι, ἀπολύεσθωσαν.

Eusebius (Emesenus), Jacques Paul Migne Eusebiu tu Alexandreōs, Eusebiu Emisēnu, ta Heuriskomena panta

Βοός κέρκος

Βοιδόπουτσα (κερκος = ουρά =πέος, κατ ευφημισμον)

Κνούτο

Ρωσικό πολυκλωνο μαστιγιο φτιαγμένο από λωρίδες δέρματος μεγάλου ζώου που είχαν δεμένα στην άκρη τους μεταλλικά σφαιρίδια. Καταργήθηκε με ουκάζιο (αυτοκρατορικό διάταγμα) το 1845.

Φραγέλιον

Λατ. Flagellum.

Ιταλικά Flagello αλλά και fragello

Γαλλικό fleau

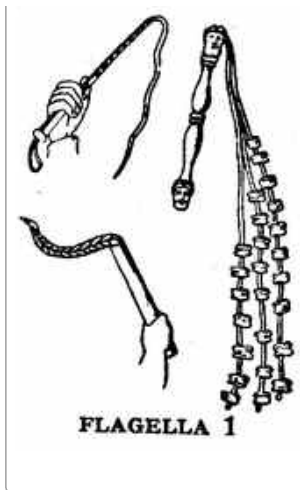
Ίσως από το λατινικό PLAGA < Ελλ ουσ πληγη < Ελλ ρ πλήττω < IE blg = κτυπω πληγώνω
πρβλ. Το ευαγγελικό χωρίο

ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν
Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν **φραγελλώσας** ἵνα σταυρωθῇ.

Κατὰ Μάρκον Κεφ. 15 στ. 15

15 καὶ ποιήσας **φραγέλλιον** ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ
τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐζέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς
τραπέζας ἀνέτρεψε,

Ἰωαν. 2. 15

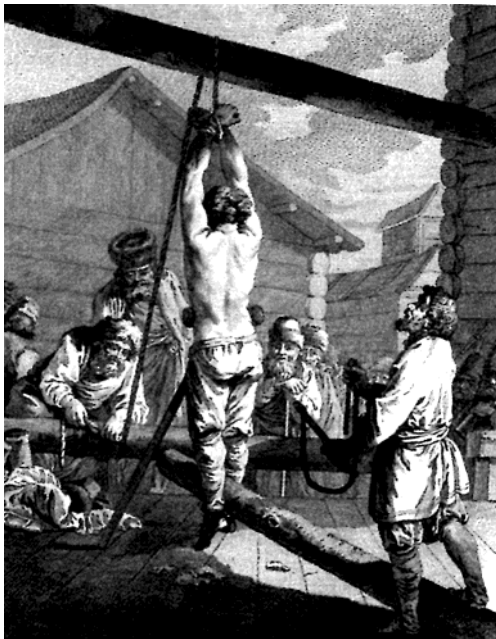

Σημ. αν δουμε την εικονα του φραγγελιου κατανοουμε ότι είναι αδύνατον να κατασκευεσε ένα [φραγγέλιον](#) με τις προδιαγραφές του φραγγελίου. Επροκειτο μάλλον για ένα γελοίο φραγγέλιο δηλ. ένα κομματι σχοινη. το υγρο λ εγινε ρ γιατι ηχει καλύτερα ή γιατι παρετυμλογηθηκε από το φραγη.

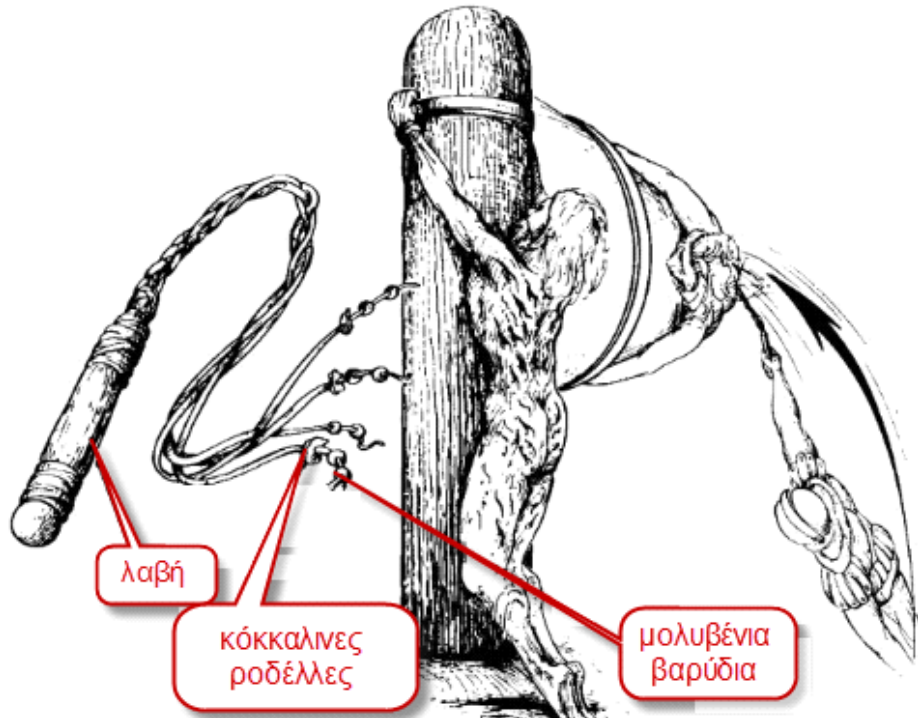
Είναι ασαφές τι εννοει ο Ιωάννης με την λέξη **ιερον**.

Το ιερον είναι μερος του ναου. Αποκλειται τα προβατα και τα βόδια να εμπαιναν μεσα στο ΙΕΡΟΝ. Μονο από το ονομα του χωρου συμπεραινω πως ηταν μαλλον αδύνατο οι ιερεις να επιτρεπαν κατι τετοιο.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Σκηνή Ρωμαϊκής μαστίγωσης με φραγέλιο

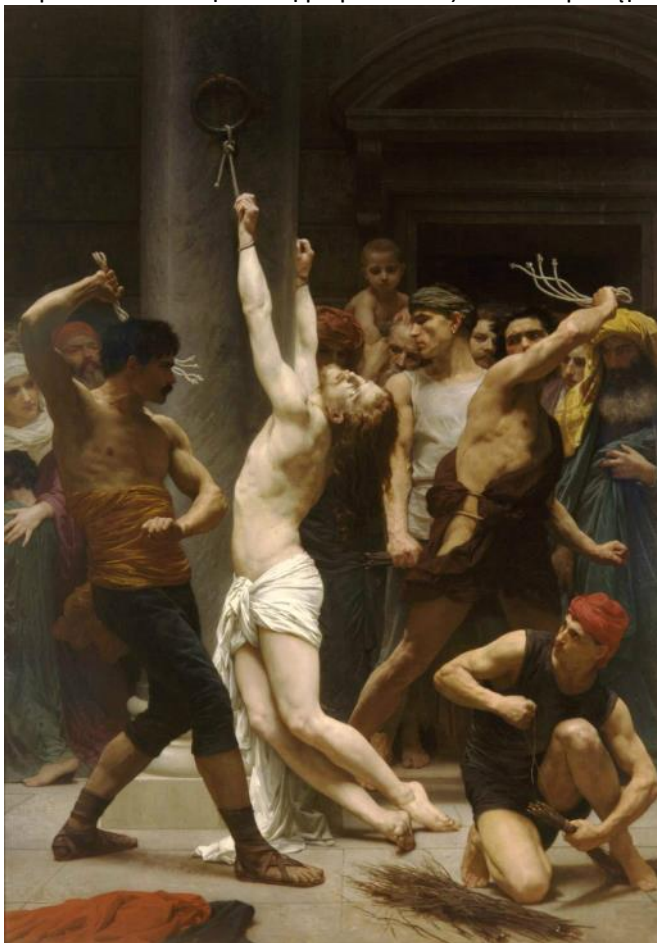
Μαστίγωση άτιμης γυναίκας

Μαστίγωση επι πάντων

Παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῆ.

*Ὁ Ἄδης Λόγε συναντήσας σοι, ἐπικράνθη, βροτὸν ὄρων τεθεωμένον, **κατάστικτον τοῖς μώλωπι**, καὶ πανσθενουργόν, τῷ φρικτῷ τῆς μορφῆς δέ, διαπεφώνηκεν.*

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ

Το φραγελίο μωλωπίζει αλλά δεν τρυπάει το δέρμα. Εκονογραφήσεις που εμφανίζουν τον Ιησού αιμοφυρτό μαλλον δεν είναι ακριβείς.

Κωλοράβδι

Όχι ΡΑΒΔΙ κακής ποιότητας, αλλά ΡΑΒΔΙ προορισμένο για τα οπίσθια.

99. Μαστίγωμα από έναν Φλωρεντιανό δάσκαλο της ορθογραφίας.

Από δάσκαλο του 19ου αιωνα

Ετυμολογία

Το μαστίγιο προέρχεται από το αρχαίο **μάστιξ** (η) > (γεν μαστιγος) > **μαστίγιον** ή **καμουτσίκι** (από το τουρκ. kamtsi kamci) ή **καμουτσί** ή **ταυρέα** (μάστιξ από δέρμα ταύρου) ή **κουρμπάτσι**

Ο **βούρδουλας** από το αρχαίο **βούδορος**

Η παρεμβολή του ρ στο βουδορος >βουρδορος και η μετατροπή της καταληξης σε -δουλας έγινε από παρετυμολογία από το τουρκικό vur = κτυπώ^[1] και από τη δούλα (που συνηθως μαστιγώνεται)

[1] πχ. Βουρ στο ψητό = κτυπά το ψητό, το κυπά υπονοεί κτυπά με το πηρούνι.

Καμουτσίκι

Το **καμουτσίκι** ήταν το βοήθημα του καρτσέρη για να αυξήσει την ταχύτητα του αλόγου. Στον ήχο του, το άλογο τρώμαζε και δεν χρειαζόταν καν να το ακουμπήσει. Αυτός ήταν και ο σκοπός βέβαια, και αυτό το κατάφερνε με ένα απότομο τίναγμα της **σκάστρας**.

Κατασκευαστικά για το καμουτσίκι

Το καμουτσίκι αποτελούνταν από ένα λεπτό ίσιο άγριο ξύλο συνήθως ελιάς, μήκους ενός περίπου μέτρου ή και παραπάνω. Στο λεπτότερο άκρο του είχε δεμένο ένα κομμάτι λεπτό δέρμα σαν θηλιά. Αρκετά μέτρα σπάγκου, πλεγμένα με ιδιαίτερη τεχνική για να μην μπλέκεται και να έχει μεγάλη ανθεκτικότητα, αποτελούσαν το σχοινί του. Το όλο σχοινί ξεκινούσε από μια θηλιά και κατέληγε στο άλλο άκρο σε μια μικρότερη και λεπτότερη θηλιά. Το μήκος του πλεκτού χονδρού σπάγκου δεν ξεπερνούσε το ένα μέτρο επίσης. Όταν ξεκινούσε το πλέξιμο οι σπάγκοι ήταν οκτώ και κατέληγαν στην μικρότερη θηλιά τέσσερις γιατί κάθε σπάγκος ανά δεκαπέντε εκατοστά περίπου γινόταν πολλοί κόμποι που ενσωμάτωναν τους σπάγκους. Η μεγαλύτερη θηλιά έμπαινε στην δερμάτινη θηλιά και στην μικρότερη με τον ίδιο τρόπο έπιαναν την **σκάστρα**. Η **σκάστρα** ήταν από πιο λεπτό σπάγκο πλεγμένο επίσης με ιδιαίτερη τεχνική και ανά τρία – τέσσερα εκατοστά είχε κόμποι. Κάθε φορά που από τα τινάγματα κοβόταν – ξέφτιζε και λίγο νήμα έκοβαν έναν κόμπο και ο ήχος ήταν πάλι ο αρχικός ξερός, δυνατός και απότομος που φόβιζε το άλογο. Το καμουτσίκι είχε την δική του θέση στο κάρο ή την άμαξα όταν δεν το χρησιμοποιούσε ο καροτσέρης. Η θέση αυτή ήταν στην αριστερή πλευρά του καθίσματος, όρθιο σε γωνία περίπου 45° σε ειδική εσοχή για να είναι πρόχειρο σε πρώτη ζήτηση.

στράκες*

Μαστιγος ηχος

Στράκα (strike) είναι ο θορυβος που κανει το μαστιγιο ακομη και οταν δερνει τον αέρα. Η στράκα φοβιζει το αλογο χωρις να το πονάει, και το κανει να τρέχει.

Με σίγηση του «σ» εχουμε την **τράκα**, το **τρικι-τρακα** που κανει η βράκα και το ρημα τρακάρω που σημαίνει κτυπώ ή συγκρούομαι.

*-αυτό συμβαίνει επειδή το μαστίγιο σπάει το φράγμα του ήχου. Ας το αναλύσουμε λίγο περισσότερο. Θα σταθούμε σε δύο σημεία: γιατί σπάει το φράγμα του ήχου και γιατί το ότι το σπάει σημαίνει ότι θα κάνει αυτόν τον χαρακτηριστικό, έντονο ήχο.

Αρχικά ας δούμε γιατί μπορεί να σπάσει το φράγμα του ήχου τόσο εύκολα. Για αυτό υπεύθυνος είναι ο σχεδιασμός του. Το μαστίγιο είναι χοντρό στην χειρολαβή του και λεπταίνει όσο πλησιάζει στην άλλη άκρη. Όταν, λοιπόν, ασκήσουμε μια δύναμη στο άκρο της χειρολαβής θα δημιουργήσουμε ένα κύμα που θα ταξιδέψει στο μαστίγιο. Συνήθως στα κύματα όλα τα σημεία κινούνται με την ίδια ταχύτητα, αυτό όμως δεν συμβαίνει στο μαστίγιο. Όσο πλησιάζει στο “λεπτό” άκρο η ταχύτητα αυξάνεται (ΠΡΟΣΟΧΗ: όχι η ταχύτητα διάδοσης του κύματος αλλά η ταχύτητα ταλάντωσης του κάθε σημείου!). Αυτό συμβαίνει γιατί η ορμή πρέπει να διατηρείται και αφού μειώνεται η μάζα (μειώνεται ο όγκος με σταθερή την πυκνότητα), αυξάνεται η ταχύτητα.

Τώρα, ας δούμε γιατί όταν σπάει το φράγμα του ήχου δημιουργείται ένας τόσο έντονος ήχος. Το ότι σπάει το φράγμα του ήχου σημαίνει ότι για κάποιο χρονικό διάστημα ταξιδεύει με την ίδια ταχύτητα με τον ήχο που παράγει. Και αυτός ακριβώς είναι ο λόγος για την έντονη ένταση του ήχου. Αφού τα καινούρια ηχητικά κύματα, που παράγει, συμβάλουν ενισχυτικά με τα προηγούμενα, καθώς είναι συμφασικά (έχουν ακριβώς την ίδια φάση)! Αυτό συμβαίνει, όπως εύκολα καταλαβαίνετε, καθώς όσο έχει προχωρήσει το ηχητικό κύμα τόσο έχει προχωρήσει και το μαστίγιο, το οποίο δημιουργεί ένα πανομοιότυπο κύμα. Όσο, λοιπόν, ταξιδεύει με την ταχύτητα του ήχου τόσο αυξάνεται και η ένταση του ήχου που ακούμε.

Ξενόγλωσσα

Λατινικά Flagellum < plaga < πληγή

Ιταλικά flagello / fragello

Γαλλικά fouet , fleu

Εργαλειο για να μαστιγωνουν τους ανθρωπους(1), τα ζωα αλλα και την κρεμμα, τα αυγα, τη μπεσαμελ(2)

1	2
---	---

Αγγλικά whip, lash

Whipped cream κρεμα χτυπημενη με αυγοδάρτη(2) ή σε μιξερ μεχρι να φουκωσει και να γινει αφράτη. Συνηθως λεγεται κρεμα σαντιγί ή απλως σαντιγί (Chantilly)

Στην εικονα μια κολοκυθοπιτα με σαντιγί.

Η Σαντιγί, γαλλ., είναι πόλη της βόρειας Γαλλίας, στον νομό Ουά του διαμερίσματος της Πικαρδίας. Βρίσκεται κοντά στο ομώνυμο δάσος, στις όχθες του ποταμού Νοννέτ. Οι κάτοικοί του αποκαλούνται Καντιλιέν.

Είναι γνωστη η ανοστιά της κολοκυθας που καταβάλουμε προσπαθεια να την εξαλειψουμε με ριγανη, σαντιγυ, αυγολέμονο κα. Πβλ. Περι ορεξεως και κολοκυθοπιτα.

Φράση

Για κάποιον που είναι εντυπωσιακός λεμε ότι **κάνει στράκες**.

Αντίθετα αυτός που κάνει **τράκες**, επιθέσεις για να αποκτήσει κάτι δωρεάν, λέγεται **τρακαδόρος**.

Παροιμίες

Ουαί τοῖς τυπτομένοις ὅσον τοὺς κριτάς ἐλθεῖν.

Συνηθως ήταν οι δοῦλοι μάρτυρες σε δίκες που υπέκειντο υποχρεωτικῶς σε εμβάσανον μαρτυρίαν.

349.104 ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ΚΑΤΖΙΟΥΛΗ - ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗ # 1787

Ἄλλοι που τόν δέρνουν δεκοχτώ, καί δέν τόν δέρν' ὁ νους του

—Παροιμία ίδιδακτική εις εκείνους που μητε ἀφ' εαυτών, μητε υπ' άλλων οδγηγομενοι μπορούν να καταλαβουν το σωστο.

9181.8

Μεταφορές - Παρομοιώσεις

Η μάστιξ ή μάστιγα δηλώνει, μεταφορικά, κοινωνικό χρόνιο και επιζήμιο φαινόμενο ή πρόσωπο.

πρβλ. "Η **μάστιξ** των ναρκωτικών" και "Αττίλας: ή **μάστιξ** του Θεού".

« ἡ συνηθεῖς περὶ τῆν ὑπερβολῆν τῶν ψυχῶν, οὐκ ἔστιν ἀσθενεῖς γεννηταὶ ἐν-
» **ματα τῶν ἰσχυρῶν.** » Ἐν τοῖς πρεσβυταιῖς τοῦ Ἀυτοκράτορος ὑ-
πῆρχέ τις βουλευσάμενος τὸν νόμον τοῦ φοβεροῦ βασιλέως τῶν Ὀύν-
των, ὁ δὲ Ἀττίλας ἀνακαλύψας τὴν πρόθεσιν ταύτην ἐτιμώρησε τὸν
ἔνοχον διὰ μεγάλης καταφρονήσεως· ἀλλὰ τὰ νικηφόρα αὐτοῦ ὄπλα
διέσεισαν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὡς τὴν τοῦ ἥρωος Μακεδονίας Ἀλεξάν-
δρου τοῦ Μεγάλου· διότι, ὡς ἐκεῖνος ἠθέληεν ἵνα προσαγορεύηται υἱὸς
τοῦ Διὸς, ὁ Ἀττίλας ἔλεγε περὶ ἑαυτοῦ ὅτι ἦτο ἡ **μάστιξ** τοῦ Θεοῦ
καὶ ὁ τρόμος τοῦ παντός· ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἔτρεμον ἐνώ-
πιον αὐτοῦ. Κατ' ἀρχαίαν τινὰ παράδοσιν θεωροῦμεν πάντοτε τοὺς
Ὀύντους ὡς τέρατα, πρέπει ὁμοῦς ἵνα πιστεύσωμεν, ὅτι ὁ Ἀττίλας ἦτο
σὸς τὸσοῦτον δυσειδής, καθόσον ἡ Ὀνώρια, ἀδελφὴ τοῦ Ἀυτοκρά-
τορος Βαλεντιανοῦ, ἐζήτησεν αὐτὸν ὡς σύζυγον.

9396.271 [319]

Φράσεις

Το καρώτο και το μαστίγιο

Τακτική χειραγώγησης ανθρώπων και ζῶων με συνδυασμό τιμωρίας και αμοιβής.

Το μαστίγωμα κατά τας Γραφάς

Ὅν γαρ αγαπά Κύριος παιδεύει, μαστιγοί δε παντα υἱόν ὃν παραδεχεται

Παρ. 3.12

συντριβει απειλη καρδιαν φρονιμου αφρων δε μαστιγωθεις ουκ αισθανεται

Παρ. 17.10

*Τεσσαρακοντα μαστιγωσουσιν αυτον ου προσθησουσιν εαν δε προσθωσιν
μαστιγωσαι αυτον υπερ ταυτας τας πληγας πλειους ασχημονησει ο αδελφος
σου εναντιον σου*

Δευτερονομιον 25.3

πρβλ. Την φράση του Παυλου "ὕπο Ἰουδαίων πεντάκις **τεσσαράκοντα** **παρά μία**
ἔλαβον" και την εξ αυτής σημερινή "**ἔφαγε παρά μία τεσσαράκοντα**".

ΣΣ: Εδώ εμφανίζεται το εξης παράδοξο : οι κατεχόμενοι, οι υπόδουλοι Ιουδαίοι μαστιγώνουν πεντε φορές ένα Ρωμαίο πολίτη όπως ο Παυλος, χωρίς εμφανή κατηγορία ... και δεν τρεχει τιποτε!

Αναφορές

... του δε βασιλέως άποδημήσαντος, κατετόλμησεν ο άγιος ανηρ εκείνος (ο Στέφανος ο Πέρσης) και την αυτού (του Ιουστινιανού) μητέρα Αναστασίαν την Αύγουσαν παιδικώς δι άβίνων μαστιγώσαι.

άβήνα ή **habena** λουρι, ιμας για μαστιγωση , βιτσα
thong, strap for beating, blows stripes ³¹⁵

Courroie, courroie de fronte, lanière, fouet, étrivières

Λουρι, μαστιγιο, ιμαντες του αναβολέα.

GAFFIOT

άβήναι habena. Theophanes: δι' άβηνών μαστιγώσαι, habenis flagellare. Anastasius Biblioth. in hist. ecclesiastica nondum edita: habena vel ferula caedere in l. 1 § impuberi D. de Senat. Sil. Glossae Cyrilli: λῶρος havena, pro habena. item: ἱμάς habena.

ΒΛ. 9591.1

παιδικώς δηλ. οπως μαστιγώνουν τα παιδιά, σε γυμνα οπίσθια.

Συνειρμός: το παιδικο παιχνιδι "το λουρί της μάνας".

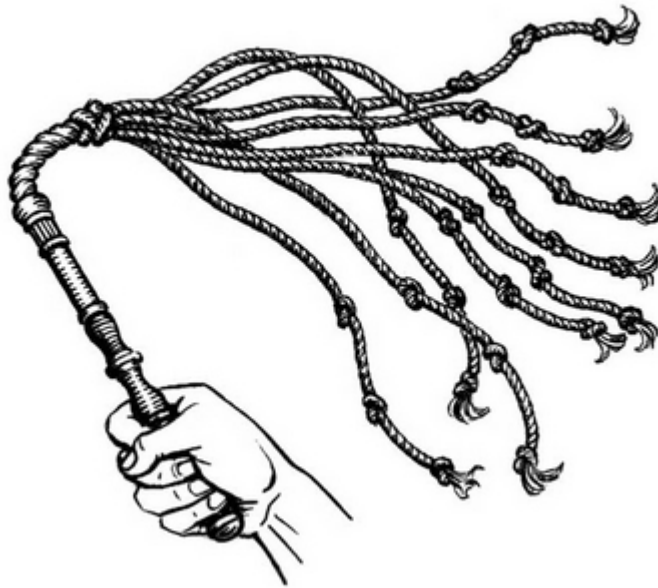
virgola

dal lat. VIRGULA diminutivo di
VIRGA verga e per similitudine striscia,
linea (γ. Verga).

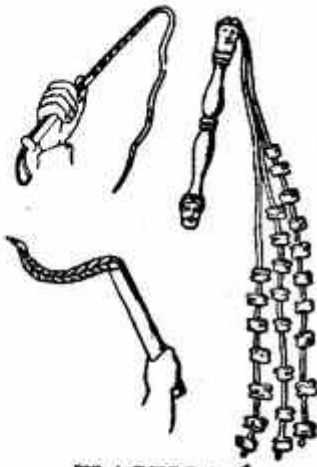
In origine indicò una piccola linea
orizzontale per segnare negli antichi manoscritti
le parole errate o spurie, detta
altrimenti obelus che propr. vale spiedo,
alla greca κόμμα; oggi segno ortografico
in forma di verghetta perpendicolare,
indicante una breve pausa.

Vocabolario Etimologico della Lingua Italiana - Ottorino Pianigiani.

Flagellum

flāgellum, i, n. (flagrum), ¶ 1
 fouet, étrivière : CIC. *R. Perd.* 12; HOR. *S.* 1, 3, 119 || [fig., en parl. des remords] LUCR. 3, 1019 ¶ 2 = *amentum*, la nière de cuir [adaptée à la hampe du javelot] VIRG. *En.* 7, 731 ¶ 3 pointe des tiges [de la vigne]; rameau flexible : CATUL. 62, 52; VIRG. *G.* 2, 299; COL. 3, 10, 1 ¶ 4 bras des polypes : OV. *M.* 4, 367 ¶ 5 mèche de cheveux : SID. *Ep.* 1, 2.

FLAGELLA 1

Οθωμανικές μαστιγώσεις

9417.283 [308]

Οι ἐλεχτότεροι τῶν ἰππέων τούτων ἐλέγοντο Μουτεφερίκαι, τὸν ἀριθμὸν πεντακόσιοι, ἔχοντες ἄμεσον αὐτῶν ἀρχηγὸν τὸν Σουλτάνον. Ἐμαστιγοῦντο δὲ τιμωρούμενοι, αὐτοὶ μὲν εἰς τοὺς πόδας, ὅπως μὴ πληγωθῶσι τὰ ὀπίσθιά των· οἱ δὲ Γενίτσαροι κατὰ νώτου, διότι, καθὸ πεζῶν, τὰ πόδιά τῶν τοῖς ἐγρησίμευον.

Το ξύλο της γνώσεως

²⁴ ὃς φείδεται τῆς βακτηρίας μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ,

Παρ 13:24

³⁰ ὑπόπια καὶ συντρίμματα συναντᾷ κακοῖς, πληγαὶ δὲ εἰς ταμιεῖα κοιλίας.

Παρ 20:30

¹³ μὴ ἀπόσχη νήπιον παιδεύειν, ὅτι ἐὰν πατάξῃς αὐτὸν ράβδῳ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ· ¹⁴ σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐτὸν ράβδῳ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου ρύσῃ.

Παρ 23:13-14

μαστιγούμενος

ματα. Καὶ Ἰ᾿Αριστοφάνης·

ἢ Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἔλκοιτο μαστιγούμενος.

Οὕτω γὰρ οἱ δοῦλοι ἐπὶ τροχοῦ δεσμούμενοι ἐτύπτοντο.

Καὶ αὖθις·

9209-3627 [301]